

طرح درس روزانه

نام درس : جغرافیا پایه ی : پنجم ابتدایی تعداد فراگیر : ....

روش تدریس : دست یابی مفهوم

موضوع درس : کشورهای همسایه ی ایران

اهداف جزئی :

- ۱- آشنایی با نوع حکومت کشورهای همسایه ی ایران
- ۲- آشنایی با نوع زبان کشورهای همسایه ی ایران
- ۳- آشنایی با نوع مشاغل متداول در کشورهای همسایه ایران
- ۴- آشنایی با نوع محصولات کشاورزی کشورهای همسایه ایران
- ۵- آشنایی با نوع صنایع دستی کشورهای همسایه ایران
- ۶- آشنایی با نوع معادن کشورهای همسایه ایران
- ۷- آشنایی با نوع صادرات کشورهای همسایه ی ایران
- ۸- .....

اهداف رفتاری :

انتظار می رود فراگیران پس از اجرای این درس قادر باشند :

- ۱- موقعیت جغرافیایی کشورهای همسایه را تشخیص دهند . (مهارتی)
- ۲- کشورهای همسایه ایران را نام ببرند. (شناختی)
- ۳- حداقل دو مورد از محصولات کشاورزی کشورهای همسایه ی ایران را بیان کنند. (شناختی)

- ۴- روی نقشه دور کشورهای همسایه خط بکشند (مهارتی)
- ۵- در مدت دو دقیقه گزینه صحیح را در مورد صادرات کشورهای همسایه ی ایران روی برگه انتخاب کنند. (مهارتی)
- ۶- مشاغل مهم کشورهای همسایه را از میان مشاغل مشخص شده برگزینند و به کشور مورد نظر ارتباط دهند. (مهارتی)
- ۷- منابع ، صنایع، زبان، مذهب و نوع حکومت هر یک از کشورهای همسایه ی ایران را با یکدیگر مقایسه نمایند . (مهارتی)
- ۸- نسبت به شناخت کشورهای همسایه خود علاقه نشان دهند. (عاطفی)
- ۹- نسبت به مسافرت به کشورهای همسایه ی خود علاقه نشان دهند. (عاطفی)
- ۱۰- با انجام فعالیت های عملی تصاویر مربوط به کشورهای همسایه ی ایران اعم از (مشاغل و محصولات کشاورزی) را تفکیک کنند. (مهارتی)
- ۱۱- بتوانند از آموخته های خود در مورد کشورهای همسایه یک سفر خیالی طراحی کرده و بنویسند. (مهارتی)

..... ۱۲

مدل کلاس :

مدل U شکل

وسایل مورد نیاز : نقشه ی ایران، تصاویر مختلف، گچ ، ماژیک ، کتاب درسی، چسب نواری، برگه هایی که به عنوان فعالیت گروهی تنظیم شده است، جدول نتیجه گیری .....

آزمون ورودی :

از فراگیران خواسته می شود :

۱- چهار جهت اصلی را در کلاس نشان دهند.

۲- کشورهای همسایه ی ایران را نام ببرند.

۳- در روی نقشه همسایه های شمالی و شرقی را نشان دهند.

۴- صادرات را تعریف کنند.

۵- مفهوم کشورهای همسایه را بیان کنند.

۶- .....

ایجاد انگیزه :

تصویری از یک هواپیما مسافربری و نقشه ی ایران را روی تخته سیاه نصب کرده و از فراگیران می خواهیم که آمادگی خود را در سفر با این وسیله اعلام دارند و به آنان می گوئیم که می خواهیم یک سفر خیالی به کشورهای همسایه ی ایران داشته باشیم همه چشم ها را بسته و با هم سوار هواپیما شده و بر فراز آسمان پرواز کرده و وقتی به کشور مورد نظر رسیدیم چشم ها را باز کرده و از هواپیما پیاده شده و به گشت و گذار در آن کوشر می پردازیم. (به این ترتیب علاقه ی دانش آموزان با این تخیل بر انگیزته می شود)

ارایه ی درس :

گام اول : پس از راهبرد آزمون ورودی و ایجاد انگیزه به فراگیران می گوئیم درس امروز راجع به کشورهای همسایه ی ایران است می خواهیم اطلاعاتی در مورد آن کشورها به دست آوریم برگه های از پیش تهیه شده مانند نمونه ذیل را که در آن در مورد مشخصات کشورهای همسایه ی ایران (تکریه، عراق، افغانستان، پاکستان، ارمنستان، آذربایجان و ترکمنستان) نوشته شده است. در بین تیم ها توزیع می کنیم و افراد در تیم ها به مطالعه ی موارد ذکر شده جهت شناسایی کشورهای همسایه ی ایران می پردازند. سپس آموزگار دانش آموزانی می خواهد که نام کشورهای همسایه را روی تخته سیاه لیست نماید .

آموزگار در مقابل هر یک از کشورها گزینه ی بله یا خیر را می نیوسد، آن گاه از دانش آموزان می خواهد به جدول خود با دقت نگاه کرده و با تیم خود مشورت کرده و دلیل عنوان انتخاب شده (بلی یا خیر) در مقابل هر کدام از کشورها را پیدا کنند. (وجه مشترک را) سپس دانش آموزان به تدوین و آزمون فرضیه ها می پردازند و به نتیجه می رسند که چه مطلبی مورد نظر بوده است و آموزگار

نتیجه ی به دست آمده توسط دانش آموزان را روی مقوای بزرگی که در کنار تابلو نصب شده است می نویسد و برای یادگیری بهتر این مقوا را برای دو هفته در کلاس نگه می دارد.

نام کشور	نوع حکومت	زبان	دین	شغل	محصولات	صنایع دستی	منابع	صادرات
ترکمنستان	جمهوری	ترکمنی	اسلام	کشاورزی دامپروری	پنبه	قالی بافی	نفت و گاز	قالی، نفت، پنبه
پاکستان	جمهوری	اردو	اسلام	کشاورزی دامپروری ماهیگیری	برنج پنبه کنف	ریسندگی بافندگی	کوه شیمیایی	پارچه لباس
افغانستان	جمهوری	فارسی	اسلام	کشاورزی دامپروری	غلات،	ریسندگی بافندگی	ترياک زعفران	پشم پنبه
آذربایجان	جمهوری	ترکی	اسلام	کشاورزی ماهیگیری	پنبه،توتون انگور	چوب بری	نفت آلومینیم	نفت پنبه چوب
ارمنستان	جمهوری	ارمنی	اسلام	کشاورزی دامپروری	سیب زمینی غلات چغندر	چوب بری	منسوجات مواد شیمیایی	برق چوب مواد شیمیایی
ترکیه	جمهوری	ترکی	اسلام	دامپروری	مرکبات زیتون پنبه	کالای چرم پوست	زغال سنگ آهن نقره، مس	پوست خشکیار کالای چرمی
عراق	جمهوری	عربی	اسلام	کشاورزی	غلات خرما پنبه	صابون سازی	نفت	نفت خرما

جدول مربوط به گام اول فعالیت

فراگیری پس از مطالعه ی جدول اولیه باید پی به عناوین نوشته شده در جدول زیر ببرد.

نام کشور	عنوان ۱	عنوان ۲
ترکمنستان	بلی	بلی
پاکستان	بلی	بلی
افغانستان	بلی	بلی
آذربایجان	بلی	بلی
ارمنستان	خیر	خیر

ترکیه	بلی	بلی
عراق	بلی	بلی

فراگیری با مطالعه ی موارد بلی و خیر در مورد کشورهای همسایه ی ایران و با مطابقت دادن یا جدول اولیه ای که در اختیار آنان قرار گرفته است پی به عنوان شماره ی (۱) می برند که دین مد نظر بوده است و کلمه دین را در زیر عنوان (۱) می نویسند و نتیجه می گیرند که تمامی کشورهای همسایه ایران دارای دین اسلام هستند به غیر از ارمنستان که دین ارمنی دارند.

عنوان (۲) مربوط به محصولات کشورهای همسایه است که پنبه مد نظر بوده است و در زیر عنوان (۲) پنبه را می نویسند و نتیجه می گیرند که تمامی کشورهای همسایه ی ایران دارای محصول پنبه هستند به غیر از ارمنستان.

گام دوم: در این مرحله فراگیران در مقابل تعدادی از نام کشورها بلی یا خیر نوشته و تعدادی از نمی نویسند و هر تیم با بحث و تبادل نظری که انجام می دهند جداولی مانند نمونه ذیل ساخته و به تابلو نصب می کنند و معلم از دانش آموزان می خواهد با هم مشورت کنند و فرضیه سازی نمایند و مفهوم سایر تیم ها را پیدا نموده و نامگذاری کنند و نتیجه ی خود را بیان نمایند و آموزگار فرضیه ی آنان را تایید یا رد می کند و در صورت درست بودن فرضیه نتیجه ی به دست آمده را در لیست نتایج یادداشت می نماید.

نام کشور	شغل	صادرات
.....	بلی+	بلی+
.....	بلی+	خیر -
.....	بلی+	خیر -
.....	بلی+	بلی+
.....	بلی+	خیر +
.....	خیر -	خیر -

.....	بلی+	بلی+
-------	------	------

گام سوم : در پایان آموزگار از تلاش دانش آموزان تشکر کرده و می خواهد از هر تیم یک نفر نماینده انتخاب شده و در مورد یکی از کشورهای همسایه ی ایران اطلاعاتی را که باتوجه بهنوع حکومت ،زبان ، محصولات مهم، صنایع ، منابع، و صادرات و ... به دست آورده اند را بیان کنند.

جمع بندی مطالب :

در پایان آموزگار، مفاهیم و مطالب مهمی را که توسط آموزگار و دانش آموزان نتیجه گیری و بیان شده به صورت کامل تر بیان می کند.

ارزش یابی پایانی :

- ۱- کشورهای همسایه ی ایران را نام ببرند.
- ۲- همسایگان غربی و شمالی را روی نقشه نشان دهند.
- ۳- با کشیدن یک جدول روی تخته سیاه نوع حکومت، زبان، دین ، صنایع و منابع و ... کشورهای همسایه را لیست نمایند.
- ۴- .....

تکلیف تمرینی :

نقشه ی ایران را در دفتر جغرافیا کشیده و کشورهای همسایه را روی آن مشخص کرده و اطلاعات کلیدی خود را در مورد هر کشور در داخل جایگاه آن کشور بنویسند.

تکلیف خلاقیتی :

- ۱- از فراگیران می خواهیم برای جلسه ی آینده اطلاعاتی در مورد آداب و رسوم، درصد باسوادی ، واردات، جمعیت، سطح زندگی، درباره ی اشخاص مهم و سرشناس ..... آن کشورهای همسایه جمع آوری کرده و به کلاس ارایه دهند.

۲- یک داستان خیالی در مورد یکی از کشورهای همسایه ی ایران طراحی کنند.